

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4Csp/42/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222201458
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbara Fedurcová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8222201458.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

10
4Csp/42/2022

Okresný súd Bardejov sudkyoou JUDr. Barbarou Fedurcovou v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, IEO: 31 320 155, právne zastúpeného: Advokátska kancelária Gallo s.r.o., so sídlom Martin, Jilemnického 30, IEO: 36 715 352, proti žalovanému: A. B., nar.: XX.XX.XXXX, bytom C., D. E. XXX/XX, o zaplatenie 143,44 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

2
4Csp/42/2022

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 118,99 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 17.09.2022 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu zamieta.

Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 66%.

odôvodnenie:

8
4Csp/42/2022

Žalobca sa žalobou podanou dňa 26.07.2022 voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 143,44 Eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne od 28.12.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že dňa 19.11.2018 jeho právny predchodca – obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) so žalovaným uzavrel zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX vo výške 198,99 Eur na kúpu spotrebného tovaru špecifikovaného v zmluve. Účelom zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu - t.j. poskytnutie tzv. viazaného spotrebiteľského úveru. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 23-och mesačných splátkach v sume po 10 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 230 Eur. Žalovaný na splatenie úveru z vyššie uvedenej

zmluvy uhradil sumu 80 Eur bez akontácie. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami v zmluve, žalobca dňa 23.10.2019 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, právny predchodca žalobcu dňa 19.12.2019 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.12.2019 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby podľa žalobcu predstavoval sumu 143,44 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 17,86 Eur, si žalobca v konaní neuplatnil, rovnako tak ani náklady spojené s vymáhaním pohľadávky.

Žalovanému boli žaloba, prílohy i procesné poučenie doručené dňa 16.09.2022, k týmto sa nevyjadril.

S poukazom na § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariadovať ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000,- Eur konajúci súd spor prerokoval bez nariadenia pojednávania, keď žalovaná pohľadávka uvedenú sumu nepresahovala a predložené listinné dôkazy súd považoval za postačujúce pre rozhodnutie vo veci.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu a listinných dôkazov do spisu predložených, a to: žaloba, notárska zápisnica zo dňa 11.12.2017 sp. zn. F. XXXX/XXXX, F. XXXXX/XXXX, F. XXXXX/XXXX, zmluva o spotrebiteľskom úvere z 19.11.2018, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 22.12.2019, predžalobná upomienka z 23.10.2019 spolu s doručenkou, prehľad splátok a úhrad, informáciou o finančnom sprostredkovaní, vyhlásenie zmluvných strán, pričom vo veci zistil nasledovný skutkový a právny stav.

Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli 19.11.2018 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému viazaný spotrebiteľský úver na kúpu tovaru v celkovej hodnote 198,99 Eur. Z predloženej zmluvy vyplývajú tieto dohodnuté náležitosti: celková výška úveru: 198,99 Eur, výška mesačnej splátky 10 Eur, počet splátok: 23, celkové náklady spotrebiteľa: 31,01 Eur, úver bol poskytnutý pri výške RPMN 16,50 %, ročnej úrokovej sadzbe 16,50 %, s prvou splátkou splatnou 20.12.2018, ďalšími splátkami splatnými vždy 20. dňa v mesiaci, termínom konečnej splatnosti 23 mesiacov. Medzi stranami bolo dohodnuté, že zmluva trvá do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy. V časti údajov týkajúcich sa pomerov žalovaného je v zmluve uvedené, že žalovaný je G., je zamestnaný, s čistým mesačným príjmom v sume 400 Eur, mesačnými nákladmi na bývanie 0 Eur, inými splátkami v sume 0 Eur, počtom nezaopatrených detí: 0.

V zmysle bodu 10.2 Zmluvných podmienok Spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania Splátok Pôžičky žiadať od Klienta zaplatenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej Splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Podľa bodu 13.1 Zmluvných podmienok doručovanie písomností medzi Spoločnosťou a Klientom sa uskutočňuje najmä, avšak nielen poštou, elektronickou formou alebo faxom. Podľa bodu 13.2 Zmluvných podmienok spoločnosť doručuje písomnosti na adresu Klienta uvedenú v Zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu písomne oznámenú Klientom Spoločnosti najneskôr pred dňom odovzdania písomnosti na poštovú prepravu Spoločnosťou. Oznámenia zasielané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy Klient príslušné oznámenie obdrží, inak okamihom, kedy Klient príslušné oznámenie odmietne prevziať alebo sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti Spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel. Ostatné písomné zásielky sa považujú za doručené okamihom, kedy Klient príslušnú zásielku obdrží, inak piatym dňom, keď bola písomnosť podľa údajov Spoločnosti daná na poštovú prepravu na poslednú

známu adresu Klienta. Podľa bodu 13.3 Zmluvných podmienok písomnosť doručovaná osobne sa považuje za doručenie dňom, v ktorom Klient alebo Povinný podľa údajov Spoločnosti písomnosť osobne prevzal. Bod XVI. ostatných zmluvných podmienok a dojednaní obsahoval splátkový kalendár splátok s ich rozpisom na istinu, úrok a poistenie. Z neho vyplýva, že ku dňu vydaniu tohto rozsudku boli už splatné všetky splátky úveru.

Z predžalobnej upomienky, ktorú žalobca doručil súdu ako prílohu k podanej žalobe vyplýva, že dňa 23.10.2019 vyzval veriteľ dlžníka, aby okamžite uhradil omeškané splátky v sume 30 Eur (čl. 16). Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 22.12.2019 vyplýva, že uvedeným dňom právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žiadal od žalovaného zaplatiť sumu 143,46 Eur. Na čl. 16 sa nachádza fotokópia doručanky, ktorú listinu ale žalovaný prevzal dňa 29.10.2019. Preukazuje teda doručenie listiny z 23.10.2019. Doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru žalobca nepredložil.

Podľa predloženého prehľadu splátok a úhrad k zmluve o pôžičke súd zistil, že právny predchodca žalobcu predpísal žalovanému splátky v sume 10 Eur mesačne, pričom žalovaný zaplatil v období od 19.11.2018 – 31.05.2022 spolu sumu 80 Eur. Žalovaný rozsah čerpania ako aj splatenia poskytnutého spotrebiteľského úveru v konaní nespochybňoval.

Z vlastnej činnosti je súdu známe, že žalobca a obchodné spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako aj obchodná spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 318 045 notárskou zápisnicou sp. zn. F. XXXX/XXXX, F. XXXXX/XXXX, F. XXXXX/XXXX C. XX.XX.XXXX uzavreli projekt rozdelenia zlúčením, na základe ktorého sa žalobca stal nástupníckou spoločnosťou po spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 s výnimkou produktov splátkového predaja QCar a Triangel splátkový predaj.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretiu zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok,

- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,
- j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 7 ods. 15 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného po 31.1.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V danom prípade súd právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným posúdil ako vzťah spotrebiteľský, keďže právny predchodca žalobcu vystupoval ako osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy, ale možno ju označiť za druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť. Na uvedený zmluvný vzťah bolo potrebné aplikovať ako ustanovenia Občianskeho zákonníka, tak aj zákon o spotrebiteľských úveroch, pričom zo strany súdu bolo potrebné posúdiť, či zmluva obsahuje zákonom vyžadované náležitosti.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovené § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu však žalobca v konaní nepreukázal postup svojho právneho predchodcu s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného splatiť predmetný úver. Žalobca žiadne dôkazy hodnoverne preukazujúce postup v súlade s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch nepredložil. Z dokazovania nevyplýva, že by žalovaný pri jej uzavretí predkladal právnemu predchodcovi žalobcu dôkazy preukazujúce jeho skutočný príjem a že by si právny predchodca žalobcu túto podstatnú informáciu preveroval. Žalobca tiež netvrdil a ani nepreukazoval, že by využil zákonom

predpokladanú možnosť žiadať dlžníka ako spotrebiteľa o poskytnutie úplných, presných a pravdivých údajov potrebných na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tak ako táto povinnosť spotrebiteľa vyplýva z § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ďalej netvrdil a ani nepreukázal, že by akymkoľvek spôsobom skúmal výšku výdavkov žalovaného a osôb, s ktorými žil v spoločnej domácnosti a vplyv týchto výdavkov na posúdenie jej spôsobilosti splácať daný úver a hlavne netvrdil a nepreukázal posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver na základe údajov získaných z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa (§ 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Porušenie povinnosti pri posudzovaní tejto schopnosti spotrebiteľa prihladať na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je dôvodom pre uplatnenie sankcií špecifikovaných v § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Súd z vlastnej činnosti zistil, že žalovaný je ženatý a otcom 8 detí, z toho v čase uzavretia zmluvy 4 boli maloleté. V Zmluve o spotrebiteľskom úvere sa ale uvádza, že žalovaný má vyživovaciu povinnosť a počet nezaopatrených detí 0. Len z tejto jedinej skutočnosti je zrejmé, že právny predchodca žalobcu nezisťoval pomery na strane žalovaného s dostatočnou starostlivosťou. Pomery na strane manželky neboli zisťované vôbec. Pri mesačných výdavkoch a nákladoch je uvedená suma 0 Eur.

Dôsledkom vyššie uvedeného je tak záver súdu, že v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch právny predchodca žalobcu pred poskytnutím úveru neposúdil ako veriteľ so zákonom vyžadovanou odbornou starostlivosťou bonitu klienta prostredníctvom preukázania jeho príjmov, výdavkov a rodinného stavu, teda pri uzatvorení zmluvy konal bez dostatočných a pravdivých údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za hrubé porušenie povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť klienta splácať poskytnutý úver. Vychádzajúc z uvedeného je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

Rovnako tak súd zistil, že požadovaný úrok 16,50 % ročne viac ako dvojnásobne prevyšuje úrok, aký bol priemerne požadovaný bankami za rovnaké obdobie. A teda za obdobie 11/2018 pre spotrebiteľský úver pre domácnosť poskytnutý na viac ako 1-5 rokov boli úvery poskytované za ročný úrok v priemere 5,70 %. Dohodnutá úroková miera teda podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je potrebné prijať záver o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú ex offo súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Z absolútne neplatnej dohody o úrokoch žalobcovi nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Preto žalobca má právo na vrátenie len skutočne poskytnutého plnenia a prípadne právo na úhradu úrokov z omeškania z tejto sumy po odpočítaní plnenia žalovaného.

Doručenie oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru síce žalobca nepreukázal, avšak toto skutkové tvrdenie žalovaný nepoprel, preto ho súd považoval za nesporné (§ 151 ods. 1 C.s.p.). Vzhľadom na vyššie uvedené, úver je bez úroku a bez poplatku. Žalobca má tak právo na zaplatenie istiny úveru 198,99 Eur. Čiastočne úhrady boli žalovaným vykonané v sume 80 Eur. Na zaplatenie zostáva 118,99 Eur. Rovnako tak má žalobca právo na zaplatenie úroku z omeškania z tejto sumy vo výške 5%, a to počnúc dňom nasledujúcim po dni doručenia žaloby žalovanému, pretože až najskôr vtedy sa dozvedel o práve na zaplatenie, ktoré si žalobca voči nemu uplatnil. V tejto časti súd žalovaný nárok nepovažoval ani za premlčaný a aj s ohľadom na vyššie opísané dôvody uplatnenému nároku čiastočne vyhovel.

V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá.

Podľa § 255 odsek 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 odsek 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Pomerne úspešnejším v konaní bol žalobca, pretože súd žalobe vyhovel v rozsahu väčšom, než ju zamietol, preto mu vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanému, a to v čiastočnom rozsahu. Čiastočný pomer úspechu (suma 118,99 Eur k žiadaným 143,44 Eur) v čistom predstavuje 66% v prospech žalobcu.

Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanému týmto rozsudkom určil v súlade s § 232 ods. 3 C.s.p.

Poučenie:

2
4Csp/42/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené,

kto ho robí,
ktorej veci sa týka,
čo sa ním sleduje,
podpis,

spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky,

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.